

Lo dissabte de la Cinta

NA de les diades més alegres de tota la setmana de les festes que celebrem en honor de la nostra Patrona, la Verge de la Cinta, és lo dissabte anterior al primer dument de setembre, vespra de la festivitat de la Mare de Déu, i conegut correntment pel dissabte de la Cinta.

Ja pel matí, a primera hora, se senten les dolçaines que acompanyen als Capellers de la Reial Arxiconfraria de Nostra Senyora de la Cinta que recorren los carrers de nostra ciutat passant la capta. Un poc més tard, se senten les altres dolçaines que acompanyen lo repartiment del típic panoli, elaborat en la flor de la farina i el finíssim oli de la nostra garriga. Les garrides pagesetes, oferint les ensucrades primes a tot lo veïnat i lluint garboses la bonica i típica indumentària que portaven ses rebesjaies quan se van casar: gandaies de seda, faldeletes de domàs, sabates de sevilla i mocador blanc al coll. Les galtes

roges per la calor i potser una mica sofocades per alguna plagada, que sensa malícia los ha dit algun jove espectador.

I quin goig que fan!

En punt de les dotze, surt lo bando-cabalgata, anunciant al veïnat lo començament de les festes; les campanes de la Seu, escampant per tot arreu la seua metàlica veu, inviten a tothom a celebrar, en santa pau i harmonia, les festes religioses i profanes, i entre altres elements, les bandes de música i dolçaines tocant airores marxes.

Quina crida mouen los siquets fujint esgarifats cada vegada que la Cucafera allarga el coll i obri la boca ensenyant los quixelots; rient alegres quan s'atansen los nanos o follets, ballant i botant tots contents perquè han passat tres o quatre mesos tancats sense sortir gens al carrer; i mig serios mig esparverats al veure als gegants que tots ceremoniosos van passant per davant la gent, sense dir res a ningú. Són moments d'infantil bullici, d'alegre germanor, en que tots, grans i menuts, se senten més units i riuen tots alhora, imbuïts per la sana alegria que vola per l'espai.

Es en aquell moment quan comences a trobar cares conegudes, cares que fa anys que no has vist. Són los tortosins que viuen fora, són aquells tortosins que les necessitats de la vida han portat lluny d'eixa benedida terra, i que de tant en tant senten dins del seu cor unes pessigolletes, una frisança, una veu interior, que els diu:

—Aneu a Tortosa, que fa temps que no hi heu estat; aneu-hi, que aviat són les festes majors!

I obeint eixa imperiosa veu, arreglen les maletes i cap a Tortosa falta gent, a passar uns dies entre la família, amics i coneguts i recordar aquells dies de la infantesa i de la joventut.

Recordar les hores passades jugant per les Esplanetes i pels avui ciruats castells; instintivament se posen la mà al cap buscant-hi alguna senyal de més de quatre cops de pedra de les famosas pedregues; recorden de quan anaven a estudi, segue al Col·legi de Sant Lluís, segue a les Escoles de la Mercè, segue a l'Estudi del Mestre Llanes o al Col·legi de Sant Pere Apòstol de les Escoles Cristianes. De quantes coses no es recorden eixos tortosins que fa anys que no han vingut i que degut a moltes i distintes causes no els hi és possible vindre més sovint!

Casibé tots, quan venen, només tenen ganes de veure coses antigues, d'amagar-se pels carrers i carrerons de la part vella de la ciutat; pujar les Costes de Santa Clara i del Castell; anar-se'n cap a Remolins i cap al Rastre, al Bonete i al Fossar dels Jueus; passar pels carrers de la Taleca i de Sensalsacosta, plens del més pur i autèntic sabor tortosí; anar a la Xiquina, encara que no hi prenen lo bany, se mullen una minyeta els peus, recordant... Se'n van a la Seu, a fer la visseta a la Santa Cinta; a Mig-Cami, a resar una Salve a la Mare de Déu de la Providència i buscar unes quantes crevetes; després encara volen arribar a l'ermita de la Mare de Déu del Coll de l'Alba, pujar a Coll

Redó i des d'allí, asentats als esglaons de la monumental Creu, escampar la vista per tota eixa immensa vallada que forma el nostre riu, recreiant-se al contemplar tot lo seu curs des de Xerta a la Gola i els apacibles meandres que forma abans de fer cap a la mar. Veure des d'alta dalt les montanyes del Port, lo tossal de Caro, la Burreta i el Frare, les Rases d'Alfara, la Cara de la Verge, i poguer admirar una de les meravelloses postes de sol de les que tant freqüentment disfrutem a Tortosa, postes de sol en les que cada núvol pren un color: n'hi han de rojos, morats, grisos i de color de foc i de malva; los rajos de llum que llença el sol entre mig dels núvols, formen una aureola a la Cara de la Verge, que ni fet expressament; davant d'un espectacle així, aquells cors tortosins, carregats de nostàlgia i d'anyorança, esclafixen en un plor que surt de dins del fons de l'ànima, ja sabem que d'alegria també es plora, dient sortit fora tot lo sentiment que hi han guardat durant tants d'anys.

Quau baixen de Coll Redó, no pensen en atra cosa que minjar-se uns pastissos dels bons, no d'aquells pseudo-pastissos que oferixen avui dia per moltes capitals espanyoles i inclús de l'estranger, sinó que volen autèntics pastissos, elaborats en elements del país.

I en acabat de sopar, disfruten d'allò més anant-se'n al cafè, i allí troben als amics de la infantesa i antics companys de treball, i tornen a recordar aquells temps, que ja no tornaran.

I cada any se va repetint la vinguda dels tortosins, que en diades tan senyalades retornen a n'eixe reconet de món tan volgut i estimat a rendir el seu homenatge filial a la nostra Patrona, la Mare de Déu de la Santa Cinta.

JOAN SUBIRATS I ANDRÉS

